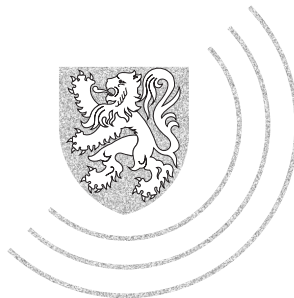

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

19 januari 2004

ONTWERP VAN DECREET

tot wijziging van het decreet van 27 maart 1991 inzake medisch verantwoorde sportbeoefening

HOORZITTING

VERSLAG

**namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport
uitgebracht door de heren Bob Verstraete en Peter Gysbrechts**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jo Vermeulen.

Vaste leden :

de heren Carl Decaluwe, Bart De Smet, mevrouw Ilse Van Eetvelde, mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heren Karlos Callens, Frans De Cock, Peter Gysbrechts, Bob Verstraete ;

de heer Wilfried Aers, mevrouw Niki De Gryze, mevrouw Hilde De Lobel ;

de heren Chokri Mahassine, Dany Vandenbossche ;

de heer Jo Vermeulen ;

de heer Herman Lauwers.

Plaatsvervangers :

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heer Luc Martens, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Gilbert Vanleenhove ;

de heren Jozef Browaeys, André Denys, Jacques Devolder, Paul Wille ;

de heren Julien Librecht, Felix Strackx, Miel Verrijken ;

de heren Peter De Ridder, André Van Nieuwkerke ;

de heer Jos Stassen ;

de heer Jan Roegiers.

Zie :

1854 (2003-2004)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

– Nr. 2 : Amendementen

INHOUD

	Blz.
1. Uiteenzetting door de heer Bart Vanreusel, voorzitter van de Vlaamse Sportraad	4
2. Uiteenzetting door de heer Dirk Van Esser, voorzitter van de Vlaamse Sportfederatie	5
3. Uiteenzetting door mevrouw Ankie Vandekerckhove, kinderrechtencommissaris	6
4. Vragen en opmerkingen van de commissieleden, en repliek van de sprekers	8
5. Uiteenzetting door de heer Frank Schins, procureur-generaal bij het Hof van Beroep te Gent	9
6. Uiteenzetting door de heer Johan Sabbe, substituut-generaal bij het Hof van Beroep van Gent en Bijstandsmagistraat Residuen en Voedselveiligheid van het College van procureurs-generaal	10
7. Vragen en opmerkingen van de commissieleden, en repliek van de sprekers	12
8. Uiteenzetting door Dr. Hans Cooman en de heer Patrick Ghelen, team ‘medisch verantwoord sporten’	15
9. Vragen en opmerkingen van de commissieleden, en repliek van de sprekers	17
10. Uiteenzetting door de heer Guy Van Raemdonck, voorzitter disciplinaire commissie, en vragen en opmerkingen van de commissieleden	17
11. Uiteenzetting door de heer Jef Van Driessche, Koninklijke Belgische Boksbond (KBBB) .	20
12. Uiteenzetting door de heer Koen Geelen, jurist, namens de Federatie van Amateurmotorcrossbonden in Vlaanderen (FAM)	21
13. Uiteenzetting door de heer Patrik Rietjens, secretaris-generaal Vlaamse Motorrijdersbond van België	22

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Cultuur, Media en Sport organiseerde op 6 januari 2004 een hoorzitting betreffende het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 maart 1991 inzake medisch verantwoorde sportbeoefening.

De heer Jo Vermeulen, voorzitter : Op 27 maart 1991 werd het decreet inzake medisch verantwoorde sportbeoefening goedgekeurd. In december 1998 werd een hoorzitting georganiseerd om na te gaan of het decreet nog accuraat was (*Parl. St. Vl. Parl. 1998-99, nr. 1177/3*), wat in mei 1999 leidde tot het aannemen van een voorstel van resolutie betreffende de dopingproblematiek (*Parl. St. Vl. Parl. 1998-99, nr. 1177/4*). De huidige minister van Sport heeft een ontwerp van decreet ingediend, dat het decreet van 1991 op een aantal punten aanpast. Tijdens deze hoorzitting kunnen de verschillende betrokkenen daarop hun commentaar kwijt.

1. Uiteenzetting door de heer Bart Vanreusel, voorzitter van de Vlaamse Sportraad

De heer Bart Vanreusel, voorzitter Vlaamse Sportraad : Het mandaat van de Vlaamse Sportraad is geëindigd op 31 december 2003, maar de minister heeft gevraagd om de werkzaamheden voort te zetten tot aan de nieuwe samenstelling van de Vlaamse Sportraad.

Het decreet Medisch verantwoorde sportbeoefening is een zeer goed decreet. Het werd in 1991 goedgekeurd en biedt sindsdien een uitstekend kader voor alle gezondheidsaspecten van de sportbeoefening, individueel of in georganiseerd verband. De Sportraad steunt dit decreet nog altijd en vindt het initiatief uitstekend om het te actualiseren. We hebben een advies gegeven bij een geactualiseerde versie van het decreet aan voormalig minister Sauwens, op 10 juli 2001, en aan voormalig minister Vanhengel, op 14 januari 2003. We stellen vast dat er met de eerste adviezen van de Vlaamse Sportraad rekening is gehouden. Het ging onder meer over de afstemming van de terminologie op andere sportdecreten, bijvoorbeeld het decreet betreffende de erkenning en subsidiëring van de sportfederaties.

We menen dat het ontwerp dat nu voorligt, het decreet verbetert. De initiatiefnemers voor de actualisering zijn in hun opzet geslaagd. Ik beperk mijn

uiteenzetting tot enkele fragmenten uit het advies dat de Sportraad al schriftelijk heeft meegedeeld.

Weinig decreten hadden zo'n impact op het Vlaamse sportlandschap als dit decreet inzake de medisch verantwoorde sportbeoefening. Het decreet biedt een stevig houvast voor de hele sportsector. Het is ook in het buitenland een voorbeeld. Kenmerkend voor het decreet is de verregaande responsabilisering van de sportfederaties. Het is pas als die federaties in gebreke blijven dat de overheid regelgevend kan optreden, met uitvoeringsbesluiten.

Wat de dopingproblematiek betreft, stellen we vast dat de resolutie die het Vlaams Parlement in 1999 goedkeurde en waarin sprake is van nultolerantie, stevig overeind blijft.

De Vlaamse Sportraad vindt het een gezond principe dat de gemeenschap niet alle kosten hoeft te dragen die verband houden met medisch verantwoord sporten. Voor dopingcontroles kunnen de kosten hoog oplopen. Het kan niet dat de gemeenschap daarvoor alleen opdraait, terwijl de producenten en de gebruikers buiten schot blijven.

Het milieuprincipe dat de vervuiler betaalt, moet ook gelden voor wie de sportethiek bederft.

De Vlaamse Sportraad heeft weinig of geen artikelsgewijze commentaar. Wij hebben wel enkele algemene opmerkingen.

De aandacht van de beleidsmakers ging tot nu toe in de eerste plaats naar curatieve en repressieve maatregelen inzake dopingbestrijding. Dat is terecht, maar er blijft een grote behoefte aan informatie en preventie, wat onder meer blijkt uit de grote respons op de dopinglijn en -website. Het MVS-team van de Vlaamse Gemeenschap neemt initiatieven om het medisch verantwoord sporten te promoten. Maar wij pleiten ervoor dat alle aspecten, waaronder de dopingbestrijding, ook aan bod komen in alle opleidingen die met medisch verantwoord sporten te maken hebben, inclusief die van de Vlaamse trainers- en topsportscholen. Dat kan niet verplicht gemaakt worden met het voorliggende ontwerp, maar men kan wel de aanbeveling in de memorie van toelichting opnemen.

Wij pleiten voorts voor goede communicatie rond de wijzigingen. De hele sector, van het niveau van de federatie tot dat van de individuele sportbeoefenaar, moet geïnformeerd worden. Daar is tot nog toe weinig van in huis gekomen. Het decreet leek soms het best bewaarde geheim van de sportsector. Het komt erop aan bijvoorbeeld iedereen die lid

wordt van een club, automatisch de nieuwe regeling mee te delen, in klare taal.

Tot slot mag medisch verantwoord sporten niet gereduceerd worden tot louter dopingbestrijding. Het gaat in de eerste plaats om gezonde sportbeoefening. Doping is slechts een uitwas.

2. Uiteenzetting door de heer Dirk Van Esser, voorzitter van de Vlaamse Sportfederatie

De heer Dirk Van Esser, Vlaamse Sportfederatie : Wij vertegenwoordigen 74 sportfederaties die samen ongeveer een miljoen leden hebben. De Vlaamse Sportfederatie schaart zich achter het ontwerp van wijziging van het decreet, maar wijst erop dat daarmee niets verandert aan het basisprobleem dat de MVS-regeling dagelijks creëert voor de sportfederaties.

Ik heb het hier met name over het beleid van de Vlaamse overheid inzake dopingcontrole en -bestrafing. Alle federaties staan niettemin voor honderd procent achter dopingbestrijding en dopingvrije sport. Zij zijn het evenwel niet eens met de wijze waarop de controle wordt uitgevoerd en positieve gevallen worden bestraft, en dat in het bijzonder bij internationale evenementen. Al in 1999 werd dat hier in een hoorzitting gemeld, maar het probleem werd sindsdien niet verholpen.

Het huidige systeem van controle en bestraffing is aanvaardbaar voor de Vlaamse sporters, maar niet voor de buitenlanders die hier aan een competitie komen deelnemen. Het is schier onmogelijk om hen het ondoorzichtige Vlaamse systeem uit te leggen. De Vlaamse procedure blijkt ook te botsen met de procedures die voorzien zijn bij de internationale sportfederaties. Hierdoor ontstaan er onoverkomelijke problemen bij controles door de Vlaamse overheid. Men kan bijvoorbeeld niet verwachten dat buitenlandse trainers of sporters bereid zijn een document te ondertekenen dat uitsluitend in het Nederlands is opgesteld. Bovendien blijft een eventuele sanctie beperkt tot het grondgebied van de Vlaamse Gemeenschap. Een gestrafte sportman kan dus elders wel aan competities blijven deelnemen. Het resultaat is dus enkel dat zij hier wegblijven. Zij willen niet langer deelnemen aan internationale sportwedstrijden in Vlaanderen, die dan vaak wel met Vlaamse subsidies georganiseerd worden. Hierdoor doorkruist de MVS-regeling het Vlaamse sportbeleid. Denken we maar aan de Spelen van 2016.

Bovendien worden de Vlaamse federaties vaak geconfronteerd met de vraag van hun internationale federatie naar meer gegevens over een positieve controle hier in Vlaanderen en dat op een ogenblik dat de Vlaamse federatie in kwestie nog niet op de hoogte is van deze controle. Volgens de reglementen van het IOC (International Olympic Committee) moet het dopinglabo immers elke positieve controle anoniem melden aan de desbetreffende internationale federatie.

Bij internationale wedstrijden moet men de dopingcontrole en -bestrafing volledig kunnen overlaten aan de internationale federatie. Dit is trouwens ook zo bepaald in de WADA (World Anti-doping Agency)-code. Wanneer een positieve controle wordt uitgevoerd door een nationale antidopingorganisatie waarbij een atleet betrokken is die geen burger of inwoner is van dat land, dient de bestraffing te worden geregeld volgens de regels van de desbetreffende internationale federatie.

Door de ondertekening van de verklaring van Kopenhagen tegen het gebruik van doping in de sport, heeft de Vlaamse overheid zich ertoe geëngageerd om deze WADA-code te implementeren in de Vlaamse regelgeving. Het lijkt ons niet meer dan logisch dat in dit ontwerp van decreet en in het latere uitvoeringsbesluit meteen het raamwerk wordt gecreëerd voor de implementering van deze code. Er mag in elk geval niets meer in de regelgeving blijven staan dat de implementatie van de WADA-code zou kunnen bemoeilijken.

Wij menen dat de Vlaamse overheid zich bij de dopingbestrijding alleen dient toe te leggen op de wedstrijden op Vlaams niveau. Ook daar loopt echter heel wat mis. Soms moet een atleet tussen twee wedstrijden door een dopingcontrole ondergaan. Nochtans stelt het uitvoeringsbesluit dat de monsterneming rekening dient te houden met het normale verloop van de sportmanifestatie of van de georganiseerde voorbereiding. De atleten in de jeugdcategorie worden ook vaak verplicht een dopingcontrole te ondergaan omdat zij nu eenmaal als eerste hun wedstrijden afwerken en de controleartsen niet willen wachten tot de oudere atleten aan de beurt komen. Ten slotte worden er ook vaak dopingcontroles gedaan bij zuiver recreatieve evenementen. Het geldt dat men hieraan besteedt, zou men toch beter kunnen besteden.

De zojuist geschetste problemen zijn vooral een zaak van interpretatie en toepassing van de bestaande regelgeving. Wij hebben soms de indruk dat de door de Vlaamse Gemeenschap aangestelde keuringsartsen te zeer in de weer zijn met de letter

van de regelgeving en onvoldoende aandacht hebben voor de sportieve context waarbinnen zij hun opdracht uitoefenen. Vaak worden de organiserende federaties ook gezien als een vijand van de controleartsen en van de afdeling medisch verantwoord sporten van de Vlaamse Gemeenschap. Nochtans zouden veel problemen kunnen worden opgelost door een goede samenwerking tussen al deze partijen. Momenteel is er immers op geen enkel gebied sprake van overleg tussen de MVS-diensten en de federaties.

Bovendien hanteren de Vlaamse en de Franstalige Gemeenschap een andere aanpak. Atleten die in Wallonië positief worden getest, worden gesanctioneerd door de Waalse federaties. Indien het gaat om een atleet die aangesloten is bij een Vlaamse federatie, komt het dossier van de positieve controle terecht bij deze Vlaamse federatie. Deze beschikt evenwel niet over de nodige sanctioneringsmechanismen. In Vlaanderen gebeurt de sanctionering immers door de disciplinaire organen van de Vlaamse gemeenschap en die zijn in het geschetste geval niet bevoegd. Ook voor dit probleem is er momenteel nog geen oplossing.

De Vlaamse sportfederaties vinden het huidige ontwerp van decreet een goede zaak daar waar het tegemoetkomt aan nieuwe wetenschappelijke inzichten en evoluties. Tegelijkertijd pleiten ze echter ook voor een onmiddellijke aanpak van de zojuist geschetste problemen inzake dopingcontroles, waarbij de federaties open dienen te staan voor dialoog en samenwerking. Zo kunnen internationale wedstrijden weer op een serene manier in Vlaanderen plaatsvinden en worden buitenlandse atleten niet langer afgeschrikt door ondoorzichtige Vlaamse procedures en regelgevingen die de sport meer nadeel dan voordeel berokkenen. Zo kunnen ook de Belgische atleten op een correcte manier worden behandeld als zij een dopingcontrole moeten ondergaan.

Eén van de zeer belangrijke doelstellingen van de Vlaamse minister van Sport, namelijk Vlaanderen uitdragen door de organisatie van grote internationale evenementen, wordt volledig doorkruist door de bestaande regelgeving met betrekking tot het medisch verantwoord sporten. Met zijn ondoorzichtige en onlogische dopingcontrole- en sanctiesysteem creëert Vlaanderen een zeer ongestemd klimaat voor buitenlandse atleten. Het gevolg is dat deze atleten wegblijven en andere wedstrijden opzoeken waar de controles en de eventuele bestraffing gebeuren volgens de regels van de internationale federaties.

Wij zijn dan ook overtuigd dat enkel een internationale aanpak van dopingcontroles en bestraffing voor buitenlandse atleten werkt. Vlaanderen moet hier geen soloslim trachten te spelen : dit berokkent meer kwaad dan goed. Het wordt tijd dat men rekening begint te houden met de prangende problemen waarmee de organisatoren van de sport in Vlaanderen stelselmatig te maken krijgen. Laat ons afstappen van de Vlaamse, geïsoleerde aanpak van dopingcontroles en bestraffing bij internationale wedstrijden. Wij hebben geen nood aan een soort genocidewet voor de Vlaamse sportwereld.

3. Uiteenzetting door mevrouw Ankie Vandekerckhove, kinderrechtencommissaris

Mevrouw Ankie Vandekerckhove : Met de opzet van dit ontwerp van decreet hebben we geen enkel probleem. Positieve elementen zijn de verhoogde strafmaat, de toename van de toezichtsmogelijkheden voor doping en de noodzakelijke bekwaamheidsvereisten voor begeleiders van jeugdige sporters.

We hebben wel vragen bij de rechtspositie van de minderjarige sportbeoefenaar. We leggen een aantal verbanden met het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind. In de eerste plaats denken we natuurlijk aan artikel 3 over het belang van het kind, maar ook aan andere artikelen. De artikelen 5 en 18 verwijzen naar de verantwoordelijkheid van de ouders die ondersteuning moeten krijgen van de overheid, artikel 12 bepaalt dat naar de mening van het kind moet worden gevraagd. Artikel 13 heeft het over het recht op informatie en op vrije meningsuiting, artikel 24 over het recht op gezondheid en gezondheidsbevordering (zowel preventief als curatief), artikel 31 over het recht op rust, vrije tijd, spel en recreatie, passend bij de leeftijd en draagkracht van het kind, de artikelen 32, 35 en 36 over de bescherming tegen allerlei exploitatie, en artikel 33 over de bescherming inzake verdovende middelen.

In eerdere adviezen inzake sportbeoefening heeft het Kinderrechtencommissariaat al gewezen op het gevaar van een te grote prestatiedruk. We hebben het gehad over het belang van het sociale element en van sportbeleving buiten competitieverband. We zijn voorstander van veelzijdig sporten. Kinderen mogen zich niet te snel toespitsen op één enkele sporttak. Er moet begrijpelijke informatie worden verstrekt over de sport, over de risico's en over doping. Belangrijke elementen zijn onder meer de individuele draagkracht van de minderjarige, de algemeen belastende gevolgen van intensieve sportbe-

oefening, de specifieke aspecten van bepaalde sporttakken en de wijze waarop training en sportbeoefening vorm krijgt.

De toelichting bij het ontwerp van decreet vermeldt dat een zekere mate van risicogedrag eigen is aan de sport. De toegelaten grootte hiervan dient echter anders ingevuld te worden voor minderjarige sporters dan voor volwassenen. De overheid heeft in deze een zorgvuldigheidsplicht.

We zien een aantal positieve elementen in het ontwerp van decreet. Vooreerst wordt er in meer controle voorzien voor de meer risicovolle kanten van sportbeoefening door minderjarigen. De opleiding van jeugdige sporters dient in handen te zijn van begeleiders met de nodige pedagogische en sporttechnische bekwaamheden. De gezondheid van de sporter staat centraal.

Misschien wordt er wel een te grote vrijheid gelaten aan de sportverenigingen zelf. Het blijft nogal vaag wanneer en hoe de overheid zal optreden indien een sportvereniging haar verantwoordelijkheid niet of onvoldoende opneemt. Het toezicht door de regering blijkt nogal facultatief te zijn. Voor de minderjarigen lijkt meer controle aangewezen. De overheid moet toezien op het risico van overpresteren en moet optreden tegen sportbeoefening die niet aangepast is aan de fysieke en psychische draagkracht van de minderjarige. In dit ontwerp wordt het bepalen van leeftijdsgrenzen overgelaten aan de sportverenigingen zelf, wat mogelijk niet altijd in het belang is van de minderjarige sporter.

De hamvraag en het grootste probleem waar het Kinderrechtencommissariaat, zelfs na lezing van de weinige rechtspraak, nog helemaal niet uit is, is hoe de Vlaamse decreetgeving, met disciplinaire procedures en sancties, samen gelezen kan worden met de algemene principes van het jeugdbeschermingsrecht. In feite worden nu parajustitiële organen opgericht die minderjarige kunnen bestraffen terwijl een jeugdrechter dat principieel niet kan. Ze beschikken immers over een ander arsenaal van maatregelen.

In het jeugdbeschermingsrecht is het in principe niet mogelijk om minderjarigen geldboetes op te leggen of om straffen openbaar te maken. De vraag is daarbij of het nuttig is dat de minderjarige een behandeling achter gesloten deuren vraagt als de straf later toch op de website zal verschijnen. Het ontwerp is dus onzorgvuldig op vlak van de bescherming van minderjarigen en strijdt met de federale jeugdbeschermingsprincipes, maar ook met

enkele artikelen over privacy en strafrechtelijke bepalingen uit het Kinderrechtenverdrag. Het is opmerkelijk dat de Raad van State hierover geen opmerkingen formuleerde.

Positief aan de rechtspositie van de minderjarigen zijn de duidelijke bepalingen over spreekrecht en rechtsbijstand, recht op inzage en afschrift en ook de actiemogelijkheden voor minderjarigen vanaf 15 jaar. Daarenboven kan de minderjarige onder de 15 ook gehoord worden. Ik durf dan ook aan te nemen dat, gezien de evolutie in de positie van de minderjarige in het medisch recht, de minderjarige sporter ook steeds zelf toestemming zal moeten geven voor een monsterafname.

Het belangrijkste probleem is dus de regeling van de positie van de minderjarige ten opzichte van disciplinaire organen en procedures. De minderjarige is in het Belgisch recht principieel wel rechtsbekwaam, maar niet handelingsbekwaam en kan dus niet zelfstandig in rechte optreden. Bij problematisch gedrag van de minderjarige of bij als misdrijf omschreven feiten werd voorzien in specifieke wetgeving, de wet op de jeugdbescherming, met de bedoeling een andere aanpak mogelijk te maken voor minderjarigen die strafbare feiten plegen. Die specifieke, eerder beschermende en (her)opvoedende aanpak, wordt precies door de minderjarigheid van de pleger gelegitimeerd.

In dit ontwerpdecreet wordt met de disciplinaire maatregelen een tweede mogelijkheid aangeboden, die ongeveer dezelfde is als voor de volwassenen. Vraag is of dat kan en of het wenselijk is? Is een verschillende behandeling voor dezelfde feiten toelaatbaar?

Het Kinderrechtencommissariaat verzet zich geenszins tegen een erkenning van de minderjarige als persoon die zelfstandig zijn rechten zou kunnen uitoefenen en dan ook verantwoordelijk kan worden gesteld voor zijn eigen daden. We pleiten ervoor om dat op een coherente wijze in te voeren en niet enkel voor welbepaalde gedragingen of binnen welbepaalde domeinen. We zijn geen voorstander voor een fragmentarisch beleid: dat bevordert de rechtszekerheid niet.

De kwestie is dus of er naast het jeugdbeschermingsrecht een nieuwe, meer disciplinaire, zij het meer administratieve sanctiemogelijkheid kan ingevoerd worden. Dat is niet eenvoudig te bepalen en er bestaat bovendien weinig rechtspraak over. Er is echter een arrest van het Arbitragehof van 6 november 2002 over de toepassing van de zogenaamde voetbalwet op minderjarigen. In die wet

staan ook procedures en sancties zoals een stadionverbod of geldboete, voor een snellere afhandeling van inbreuken op de wet. De legitimering hiervan is de maatschappelijke noodzaak om snel en efficiënt op ordeverstoring gedrag te kunnen reageren, zonder langdurige strafrechtelijke procedures, met het risico op seponeren.

Het Arbitragehof besluit dat de voetbalwet niet van toepassing kan zijn voor minderjarigen. Het is dus weinig waarschijnlijk dat dit ontwerp zonder meer van toepassing kan zijn. Enkele overwegingen uit het arrest verduidelijken het standpunt van het hof. De minderjarige beschikt in beginsel niet over de hoedanigheid om in eigen naam als procespartij op te treden, maar moet vertegenwoordigd worden. In het ontwerp blijft vertegenwoordiging wel mogelijk. Dat is dus geen onoverkomelijk bezwaar.

De strafwet is niet van toepassing op minderjarigen. Het is enkel de jeugdrechter, met een eigen arsenaal aan maatregelen, die bevoegd is te oordelen over strafbare feiten gepleegd door een minderjarige, enkele specifieke uitzonderingen niet te na gesproken. Meer en meer zien we andere regelgeving ontstaan die het bestraffen van minderjarigen mogelijk maakt en dit principe dus terzijde schuift. Vraag is of dergelijke fragmentarische afwijkingen wenselijk zijn, gezien ze de rechtszekerheid niet ten goede komen. Dergelijke afwijkingen voeren eigenlijk de facto een verlaging in van de strafrechtelijke bekwaamheid van de minderjarige, die nog steeds op 18 jaar ligt.

Volgens het Arbitragehof zou de toepassing van administratieve sancties de minderjarige bovendien beroven van waarborgen die hij heeft onder de Jeugdbeschermingwet. Zij vallen onder de gespecialiseerde rechtscolleges voor minderjarigen waar hen enkel 'maatregelen van bewaring, behoefting en opvoeding' kunnen worden opgelegd, hetgeen elke geldboete uitsluit. 'In tegenstelling tot de vermogensstraf – een boete dus –, kon een stadionverbod – en naar analogie wedstrijdverbod uit het ontwerp – wel deel uitmaken van die maatregelen. Evenwel is het niet redelijk verantwoord dat de wetgever de zorg opgeeft die hij tot uiting heeft gebracht om de minderjarigen te beschermen en hun toekomst te vrijwaren door hun bijzondere procedurele waarborgen te verlenen.' Dat is het oordeel van het Arbitragehof over de voetbalwet. Analoge redeneringen zijn mogelijk voor het disciplinair onderdeel van het ontwerp over het medisch verantwoord sporten.

Tot slot heeft het Kinderrechtencommissariaat een paar bedenkingen bij het Kindeffectenrapport (KER), dat inhoudelijk niet erg diepgaand is. Er is geen explicitering van hoe en waar met de bepalingen van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind rekening werd gehouden. De grotere garantie op kwaliteitsvolle opleiding, het vastleggen van correcte leeftijdsgrenzen, ... blijven toch nog afhangen van de inspanningen van de sportverenigingen zelf. Hoe daarop toezicht zal uitgeoefend worden, blijft nog onduidelijk.

Opvallend is ook dat volgens het KER de bepaling inzake ontwikkeling van minderjarigen, artikel 6 van Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind, hier niet van toepassing is. De sportieve ontwikkeling maakt daar echter zeker deel van uit.

Participatierechten komen enkel aan bod in het negatieve deel over de disciplinaire vervolging. Over de participatie en inspraakmogelijkheden bij de eigenlijke sportbeoefening wordt met geen woord gerept. Het KER geeft weinig informatie over het bronnenonderzoek en eventueel belevingsonderzoek.

4. Vragen en opmerkingen van de commissieleden, en repliek van de sprekers

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : De mening van de sprekers over het decreet van 27 maart 1991 verschilt grondig. De heer Vanreusel ziet geen problemen bij de handhaving, maar betreurt de gelijkstelling van het ontwerp met een antidopingbeleid. Hij ziet wel bepaalde positieve punten als alle onderdelen zouden uitgevoerd worden : meer informatie, meer ondersteuning. Klopt het dat hij wil dat we op de ingeslagen weg voortgaan ?

De heer Van Esser spreekt over een genocidewet, die overbodig is. Voor hem moet de wet enkel van toepassing zijn op Vlaamse sporters in door Vlaamingen georganiseerde wedstrijden. Combineert hij die ervaring met de toepassing van het decreet ? Hoe komt het dan dat bij de Olympische Spelen wel een correct en hard handhavingsbeleid mogelijk is ? Het decreet was trouwens ruimer dan enkel repressief. Moeten we nu enkel een decreet hebben over de leeftijd van sporters, met een uitgebreider hoofdstuk voor de bescherming van minderjarigen ? Moeten we voor de volwassenen alles overlaten aan de federaties ? Moet het gezondheidsaspect nog aan bod komen ?

De heer André Van Nieuwerkerke : Hoort wat de kinderrechtencommissaris zei over inspraak en participatie en wat de heer Vanreusel meldde over communicatie betreffende medisch verantwoord sporten niet eerder thuis in het decreet van de sportfederaties ?

Kan de heer Van Esser ook even reageren op de hier naar voren gebrachte en zeer relevante opmerking over de bestraffingen ? Zijn die niet in strijd met het federaal jeugdrecht en de jeugdbescherming, en is er grondig over eventuele tegenstrijdigheden nagedacht ?

De heer Bart Vanreusel : Het luik dopingbestrijding uit het decreet van 1991 was zijn tijd vooruit, maar het ontstond zonder enig internationaal overleg. Vandaag moet dopingbestrijding in een heel andere context gezien worden, en moet het sleutelwoord harmonisering zijn. In zijn adviezen over MVS-aangelegenheden heeft de Vlaamse Sportraad daar altijd sterk de nadruk op gelegd. De Vlaamse regels moeten afgestemd worden op de internationale regelgeving van het WADA en het IOC. Alle landen erkennen het WADA als de autoriteit in de dopingbestrijding. Vlaamse controles op internationale evenementen stuiten vaak op onbegrip, omdat de atleten ze ervaren als tegenstrijdig met de internationale regelgeving. Er mag geen verschil zijn tussen een Vlaams decreet en de internationale aanpak : deze laatste is streng genoeg om de doping in de mate van het mogelijke te beperken. Het helemaal uitroeien van doping is een utopie. Met doping zijn enorme commerciële belangen gemoeid, vooral in de sportwereld.

Er is inderdaad een probleem rond de communicatie. Wij hebben ervoor gepleit dat dit decreet zeer goed wordt gecommuniceerd naar de hele sportsector, van de individuele sportbeoefenaar tot de club en de federatie. Het decreet op de erkenning en de subsidiëring van sportfederaties is een zeer goede kapstok, omdat daarin informatieplicht wordt opgelegd. De sportfederaties moeten dit soort dingen bekend maken, maar ze doen het nog te weinig.

De heer Dirk Van Esser : Wij sportfederaties staan uiteraard achter dopingbestrijding, maar de opdracht moet correct uitgevoerd worden. Er waren in het verleden vaak problemen bij Vlaamse controles op internationale manifestaties, waarbij buitenlandse atleten nog liever afhaakten dan zich aan de Vlaamse controle te onderwerpen : de controlerende artsen konden immers geen WADA-kaart voorleggen, en de buitenlanders weigerden een Nederlandstalig formulier te ondertekenen.

Ik pleit voor internationale procedures tijdens internationale evenementen. Dat neemt echter niet weg dat er een eigen Vlaamse regelgeving mag bestaan voor Vlaamse manifestaties.

De voorzitter : Wij gaan nu over tot het gerechtelijke luik van het ontwerp van decreet.

5. Uiteenzetting door de heer Frank Schins, procureur-generaal bij het Hof van Beroep te Gent

De heer Frank Schins : Tijdens de hoorzitting van 4 december 1998 werden door het Openbaar Ministerie een aantal pijnpunten in verband met doping naar voren gebracht. Het ging daarbij om het gebrek aan samenwerking tussen de Vlaamse administratie en Justitie, de problemen met de informatiestroom tussen beide instanties. Zo werden zeer weinig dossiers aan Justitie overgemaakt, en als dat wel gebeurde was dat meestal te laat.

Sedert de hoorzitting van 4 december 1998 werd getracht aandacht te besteden aan de pijnpunten. Zowel Justitie als de Vlaamse administratie hebben daaraan meegewerkt. Ik denk daarbij in het bijzonder aan de medewerkers van het Team Medisch Verantwoord Sporten. De nota die vandaag voorligt geeft een gedetailleerd overzicht van de verwezenlijkingen.

In 1999 vonden er enkele overlegvergaderingen met de Vlaamse administratie plaats, waarvan de laatste werd bijgewoond door een vertegenwoordiger van het toenmalige Centraal Bureau der Opsporingen (CBO) van de Rijkswacht. Er werd ook overleg gepleegd tussen mijn parket-generaal en de federale politie. Al dit overleg heeft geleid tot het opstellen van een omzendbrief door de parketten-generaal van Antwerpen, Brussel en Gent op 20 november 2000. Ook werd op 21 november 2000 een protocol betreffende de dopingbestrijding in Vlaanderen ondertekend door de drie procureurs-generaal en de Vlaamse Gemeenschap, die vertegenwoordigd werd door de directeur-generaal van de Administratie Gezondheidszorg. Dat protocol werd goedgekeurd door minister van Justitie Verwilghen en Vlaams minister Sauwens.

De gemeenschappelijke omzendbrief van de parketten-generaal is een document dat gelijkaardig is in de drie rechtsgebieden. De omzendbrief werd niet uitgegeven door het College van procureurs-generaal, aangezien dit orgaan nationale bevoegdheden heeft en is samengesteld uit de vijf procureurs-generaal. Het is niet denkbaar dat de procureurs-generaal van Bergen en Luik onderrichtin-

gen zouden geven aan de Vlaamse parketten. De omzendbrief gaat uit van drie grote doelstellingen in het kader van het vervolgingsbeleid. Allereerst wordt het normenstelsel in herinnering gebracht. Bovendien wordt een praktijkgerichte invulling gegeven van het vervolgingsbeleid door verdere coördinatie van het overleg en de samenwerking tussen het Openbaar Ministerie, de bevoegde politiediensten en de overheidsdiensten. Tot slot optimaliseert de omzendbrief de verwerving, verwerking en het beheer van gegevens inzake de georganiseerde dopingcriminaliteit.

Naast een toelichting over de inhoud van het decreet van maart 1991, bevat de omzendbrief ook richtlijnen over de verwerking van de processen-verbaal die uitgaan van de controleartsen of van de officieren van de gerechtelijke politie. Het parket-generaal in Gent werd aangeduid als een centraal schakelpunt waar de afschriften van de processen-verbaal van de controleartsen worden verzameld. Deze worden doorgestuurd aan de bevoegde procureur des konings, desgevallend na tussenkomst van de territoriaal bevoegde procureur-generaal. Ook een gewone politiedienst kan in het kader van een onderzoek kennis krijgen van bepaalde dopingpraktijken, waarna afschriften van dergelijke processen-verbaal door ons aan de bevoegde administratie worden toegezonden. Er worden afschriften van alle processen-verbaal overgemaakt aan een centraal punt binnen de politiediensten. Vroeger was dit het CBO van de Rijkswacht, nu wordt deze functie ingevuld door de Cel Drugs bij het hoofdbestuur van de federale politie.

Jaarlijks wordt het parket-generaal van Gent door alle parketten in Vlaanderen in het bezit gesteld van een overzicht van de dossiers die werden aangelegd in verband met inbreuken op de dopingwetgeving.

Het protocol houdt een samenwerkingsplan in, inzake preventie en bestrijding van dopingpraktijken, waarbij rekening wordt gehouden met de bevoegdheden van de betrokken instanties. Een eerste doelstelling is het streven naar een medisch verantwoorde sportbeoefening. Vervolgens trachten we een globaal inzicht te krijgen in de mechanismen die leiden tot de organisatie en verspreiding van dopingpraktijken. Het protocol handelt eveneens over de preventie van dopingpraktijken en over de handhaving van de toepasselijke decretale normen en de sanctionering van de inbreuken. Tot slot is er ook sprake van een resultaatsgerichte ver-

werving, verwerking, uitwisseling en beheer van informatie inzake dopingdelicten.

Deze doelstellingen moeten ook resultaten opleveren in de praktijk. In het kader van het protocol werd de werkgroep “Dopingbestrijding in Vlaanderen” opgericht, die bestaat uit vertegenwoordigers van de bevoegde Vlaamse administratie, de drie parketten-generaal, de federale politie en de farmaceutische inspectie. De werkgroep wordt samengeroepen wanneer een van de betrokken partijen het nodig acht. Vervolgens kan men afspraken maken om de vooropgestelde doelstellingen te behalen. Een eerste evaluatievergadering vond plaats op 10 oktober 2001. Op 8 december 2003 werden er uitnodigingen gestuurd voor de eerstvolgende bijeenkomst op 30 januari 2004. Meer uitleg over de conclusies van de werkgroep kan men vinden in de bundel die werd bezorgd aan het secretariaat van de commissie.

Het overzicht maakt duidelijk dat er heel wat gebeurd is op vlak van samenwerking tussen de verschillende actoren sedert de vorige hoorzitting van december 1998. De werking werd verder uitgebouwd en kreeg een betere structuur.

6. Uiteenzetting door de heer Johan Sabbe, subtiut-generaal bij het Hof van Beroep van Gent en Bijstandsmagistraat Residuen en Voedselveiligheid van het College van procureurs-generaal

De heer Johan Sabbe : Sedert enkele jaren bestaat er in België een multidisciplinaire hormonencel die gegroeid is uit de cel die werd opgestart in Roeselare. Na de moord op dierenarts-keurder Karel Van Noppen groeide deze cel uit tot een nationale hormonencel. In 1997 werd door de ministerraad beslist de nationale hormonencel uit te bouwen tot een multidisciplinaire hormonencel, zodat alle actoren op het terrein bij de werking zouden worden betrokken. De cel maakt een fenomeenanalyse, gebouwd op informatie die aan de basis wordt verkregen en die gesteund is op controles op vetmestingbedrijven. De informatie wordt verwerkt tot strategische en operationele misdrijfanalyses die ons helpen het fenomeen in kaart te brengen.

Naar aanleiding hiervan wordt men geconfronteerd met de dopingproblematiek. In een aantal belangrijke gerechtelijke onderzoeken kan men vaststellen dat producenten van hormonale stoffen twee afzetmarkten aanspreken. Enerzijds is er een markt in het vetmestingsmilieu, anderzijds vindt

men die bij de sportdoping. Sportdoping is een zeer ruim begrip dat zowel disciplines in de humane sport als sporten met dieren omvat. België zelf heeft geen productie van ruwe hormonale grondstoffen, zodat we te maken krijgen met invoer van dergelijke basisgrondstoffen. Meestal bekomt men netwerken in een structuur met twee piramides, namelijk één filière naar het vetmestingsmilieu en één filière naar het sportmilieu, hoewel er ook gebruikers zijn die zich rechtstreeks bevoorraden via het internet.

Op basis van de analyses die werden gemaakt naar aanleiding van de bestrijding van de hormonencriminaliteit in het vetmestingsmilieu, hebben wij er bij de federale politie op aangedrongen dezelfde tactieken te gebruiken in het kader van de dopingbestrijding. Men moet zich niet vastpinnen op de kleine vetmester of sportbeoefenaar, maar de zwendelaars identificeren om het kwaad aan de wortel aan te pakken. Om dit succesvol tot een einde te brengen moet alle informatie in een multidisciplinaire hormonencel verzameld worden.

Alle informatie over doping kwam bij de cel Drugs van het CBO terecht. Omdat de cel Drugs zodanig veel dossiers over verdovende middelen moest onderzoeken was er geen tijd meer over voor onderzoek naar doping, dat geen prioriteit was. De dossiers werden opgestapeld, maar er werd niets mee aangevangen tenzij het om werkelijk belangwekkende informatie ging.

Op onze vraag heeft de federale politie in november van 2003 beslist voortaan alle dopinginformatie over te dragen naar de multidisciplinaire Hormonencel in plaats van de cel Drugs. Er is een link tussen doping en drugs, maar de link tussen doping en hormonen is duidelijker. Deze overdracht werd op 1 december 2003 bevestigd. Wij hebben geprobeerd deze stap te institutionaliseren door een politieke tussenkomst. Wij hebben de minister van Justitie voorgesteld het mandaat van de multidisciplinaire Hormonencel, bij beslissing van de ministerraad, te laten aanpassen aan de actuele situatie waardoor de Cel alle gegevens over humane doping kan coördineren en vervolgens kan overgaan tot operationele en strategische misdrijfanalyses. Ik heb vernomen dat deze beslissing op dit moment wordt voorbereid door een interkabinettenwerkgroep.

De leden van de multidisciplinaire Hormonencel bereiden zich voor op hun nieuwe taak. Omdat ze ervan overtuigd zijn dat er duidelijke linken zijn tussen doping en hormonen hebben ze contact gezocht met specialisten. Op 25 september 2003

kwam de cel samen met dokter Jan Verstuyft, lid van het Boic en voormalig erkend controlearts. Op 22 oktober 2003 vergaderde de cel met dokter Verstuyft en professor Delbeke om een beter zicht te krijgen op de wetenschappelijke stand van zaken. Op 30 januari 2004 wordt de werkgroep Dopingbestrijding in Vlaanderen opnieuw samengeroepen in aanwezigheid van de multidisciplinaire Hormonencel.

In 1991 werd ervoor geopteerd de sportbeoefenaar te depenaliseren wanneer hij zich schuldig maakt aan dopingpraktijken. Nu doping voor de parketten geen prioriteit was, koos men voor een administratief lik-op-stuk-beleid. Bij overtredingen kan snel repressief opgetreden worden zodat de overige sporters beseffen hoe belangrijk het probleem is. De repressieve tussenkomsten hebben aldus een preventieve impact. Depenalisering wordt gecombineerd met een administratief tuchthandhavingsbeleid en sporters die betrappt worden op doping kunnen terugvallen op een strafuitsluitende verschoningsgrond.

Wij aanvaarden dit principe. Het gevolg ervan is echter dat politie en parketten alleen mogen tussenkomen wanneer er van een misdrijf sprake is. De rechtsleer is dubbelzinnig over sporters die betrappt worden op doping : er is nog steeds sprake van een misdrijf, maar het kan niet bestraft worden. Parket en politie moeten altijd nagaan of het misdrijf ook strafbaar is vooraleer ze hun optreden kunnen verantwoorden. Concrete voorbeelden zijn bijvoorbeeld de identificatie van leveranciers, zwendel of medeplichtigheid van de entourage van de sporter, en dergelijke. De politie kan altijd optreden als een controlearts gehinderd wordt.

Artikel 14 van dit ontwerp van decreet wijzigt artikel 21, § 2, ten tweede, van het decreet van 1991 over gelijkgestelde dopingpraktijk. Het oorspronkelijke artikel stelt dat in bezit zijn tijdens of bij de voorbereiding van een sportmanifestatie van substanties en middelen zoals bedoeld in artikel 2, ten zesde, gelijkgesteld wordt met doping. Na wijziging zal het artikel er als volgt uitzien : in bezit zijn zonder gewettigde reden van substanties en middelen zoals bedoeld in artikel 2, ten zesde, wordt gelijkgesteld met doping. Volgens de memorie van toelichting moet een sporter die substanties of middelen bezit zoals opgesomd in artikel 2, ten zesde, dat op elk ogenblik kunnen verantwoorden. Elke sporter die beweert dat de aangetroffen middelen voor zijn partner bestemd zijn, zal moeten aantonen dat er een relatie is tussen de persoon voor wie de middelen bestemd zijn en de dokter die de middelen heeft voorgeschreven.

Het volstaat voor mij te verwijzen naar twee concrete dossiers. Twee sporters worden vervolgd op basis van de Drugwet van 24 februari 1921. In het ene geval gaat het over een sporter die werd betrappt op het bezit van anabolica. Van een relatie dokter-patiënt is geen sprake omdat hij die middelen uit het buitenland heeft ontvangen. In het andere geval gaat het over een sporter die werd betrappt op het bezit van anabolica en verdovende middelen. Ook in dat geval is geen sprake van een relatie dokter-patiënt omdat de middelen uit het buitenland kwamen. Beide sporters maken zich schuldig aan inbreuken op het KB van 1974 betreffende hormonale stoffen. In het tweede geval is er ook sprake van een inbreuk op het KB van 1930 betreffende de handel in slaapmiddelen en verdovende middelen.

Beide sporters zijn al gestraft door de Disciplinaire Commissie en de Raad. Ze hebben hun straf aanvaard en ondergaan. Hun advocaten schermen nu voor het Hof van Beroep en de Raadkamer met het argument dat beide sporters al gestraft zijn en zich daarom kunnen beroepen op de strafuitsluitende verschoningsgrond van artikel 44 van het Dopingdecreet.

Het Openbaar Ministerie vindt dit geen correcte stelling. Wanneer bij een bodybuilder 100 gram cocaïne wordt gevonden, kan de sporter stellen dat hij die cocaïne nodig heeft voor zijn sport. Als hij de sportieve schorsing aanvaardt, zou hij een beroep kunnen doen op artikel 44 van het Dopingdecreet om zijn gerechtelijke straf te ontlopen.

Daarom moet er een duidelijk onderscheid gemaakt worden. Als een sporter anabolica koopt met een doktersvoorschrift, doet hij dat op een legale manier. Als hij die anabolica gebruikt om zijn prestaties te verbeteren, kan hij alleen gestraft worden op basis van het dopingdecreet. Als een sporter betrappt wordt op het bezit anabolica die hij gekocht heeft zonder doktersvoorschrift, is er volgens ons sprake van twee misdrijven die door een afzonderlijke wet worden bestraft.

Om de rechtszekerheid te vergroten is het dus essentieel om artikel 21, § 2, 2°, aan te vullen met : “het in bezit hebben zonder gewettigde redenen van substanties en middelen als bedoeld in artikel 2, 6°, onverminderd de bepalingen van de wet van 24 februari 1921 betreffende het verhandelen van de giftstoffen, slaapmiddelen en verdovende middelen, ontsmettingsstoffen en antiseptica”.

Onze tweede bemerking betreft artikel 20 tot wijziging van artikel 26 van het dopingdecreet. Naast de

dopingcontroles van de sportbeoefenaar en de begeleider voor, tijdens of na een sportmanifestatie of georganiseerde voorbereiding, zouden er nu – dat bepaalt paragraaf 3 – ook dopingcontroles kunnen worden uitgevoerd bij sportbeoefenaars op elk ogenblik. Uit de memorie van toelichting blijkt dat de decreetgever hiermee de bedoeling heeft om bij de sportbeoefenaar dopingcontroles uit te voeren “op elk ogenblik en onaangekondigd, zowel op trainingen en tijdens trainingskampen als bij de sportbeoefenaar thuis die zich zelfstandig voorbereidt”. Men wil specifiek komen tot dopingcontroles ‘out of competition’, omdat de pakkans dan groter is.

Aan de omschrijving van het begrip ‘sportbeoefenaar’ wordt evenwel geen wijziging voorgesteld. Het gaat om “elke persoon die zich voorbereidt op of deelneemt aan een sportmanifestatie”. Dat laatste is “elk initiatief tot sportbeoefening met recreatieve, competitieve of demonstratieve doeleinden in georganiseerd verband”. In de memorie van toelichting van het decreet van 27 januari 1991 wordt het begrip ‘sportbeoefenaar’ als volgt omschreven : “om sportbeoefenaar te zijn in de betekenis van dit decreet, dient men niet noodzakelijk effectief deel te nemen aan een sportmanifestatie, maar volstaat het deze voor te bereiden”.

Een sportbeoefenaar is dus iemand die zich voorbereidt op een concrete sportmanifestatie of daaraan deelneemt. Die omschrijving valt moeilijk te rijmen met de bedoeling om op elk ogenblik dopingcontroles bij een sportbeoefenaar uit te voeren. Daarom stellen we voor om de concretisering van de sportmanifestaties weg te nemen door in artikel 2, 2°, een sportbeoefenaar te definiëren als : “elke persoon die zich voorbereidt op of deelneemt aan sportmanifestaties”.

7. Vragen en opmerkingen van de commissieleden, en repliek van de sprekers

De heer André Denys : Bedoelt u daarmee sportmanifestaties die geen sportcompetities zijn ?

De heer Johan Sabbe : Nee. We willen het concrete begrip ‘een sportmanifestatie’ wegnemen.

De voorzitter : U legt dus meer de nadruk op het soort mens dat deelneemt aan manifestaties dan op de activiteit.

De heer Frank Schins : Ja. Nu houdt de definitie van ‘sportbeoefenaar’ in dat het iemand is die zich voorbereidt op een concrete sportmanifestatie. An-

derzijds wil men meer algemeen, op elk ogenblik, controles kunnen uitvoeren, los van een bepaalde sportmanifestatie. Ik begrijp dat streven, maar dat wringt enigszins met de definitie van 'sportbeoefenaar'. Vandaar ons voorstel om de definitie van 'sportbeoefenaar' ietwat te wijzigen, waardoor ze wat ruimer in de tijd wordt geïnterpreteerd en de bewijslast voor wie de controles wil uitoefenen wat vergemakkelijkt wordt.

De heer Johan Sabbe : Onze laatste bedenkingen betreffen het voorstel van artikel 23 tot wijziging van artikel 28 van het dopingdecreet. Door de wijziging van het artikel 11 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen door de bijzondere wet van 16 juli 1993, krijgt de decreetgever de bevoegdheid om de bepalingen van zijn decreten strafbaar te stellen bij niet-naleving. Hij kan daarnaast, binnen de grenzen van zijn bevoegdheid, de hoedanigheid van agent of officier van gerechtelijke politie toekennen aan de beëdigde ambtenaren van de gemeenschaps- of gewestregering of van instellingen die onder het gezag of het toezicht van de gemeenschaps- of gewestregering ressorteren, de bewijskracht regelen van processen-verbaal en de gevallen bepalen waarin een huiszoeking kan plaatshebben.

De decreetgever heeft nu voorgesteld een paragraaf 3 toe te voegen aan artikel 28, ten gevolge waarvan onder andere in heel specifieke gevallen kan worden overgegaan tot een huiszoeking bij de sportbeoefenaar. Het uitoefenen van een huiszoeking is volgens ons een daad van gerechtelijke politie. In het nieuwe artikel 11 van de wet van 8 augustus 1980 staat uitdrukkelijk dat de hoedanigheid van agent van de gerechtelijke politie alleen kan worden uitgeoefend door beëdigde ambtenaren. Erkende controleartsen zijn evenwel niet beëdigd. Er is in een erkenningsprocedure voorzien in het besluit van de Vlaamse executieve van 23 oktober 1991. Die geeft voldoende garanties voor alles wat met controle te maken heeft. Maar eens men agent van de gerechtelijke politie wordt, moeten er meer waarborgen geboden worden. Als een erkende controlearts vaststellingen doet tijdens een huiszoeking die bijvoorbeeld kan leiden tot identificatie van mensen die betrokken zijn bij een netwerk van leverantie van verboden stoffen en die zaak gerechtelijk wordt afgehandeld, heeft men als basis een proces-verbaal waartegen de overtreder zou kunnen inroepen dat er nietigheid aan kleeft, waardoor het hele onderzoek meteen nietig zou kunnen worden. Er moet dus decretaal of in een besluit worden ingeschreven dat de controleartsen moeten kunnen worden beëdigd.

Wat de uitbreiding van de bevoegdheden betreft, stellen wij ons de volgende vragen. Waarom krijgt de erkende controlearts niet de bevoegdheid om over te gaan tot inbeslagname van de flacons, flesjes, spuiten of naalden waarmee hij geconfronteerd wordt ? In de huidige regeling is het hem niet toegestaan die voorwerpen mee te nemen. Hij mag alleen lichaamsvloten, hoofdhaar en slijmvlies bemonsteren, evenals drank, voedsel en substanties in het bezit van de gecontroleerde sportbeoefenaar, zoals die zijn opgesomd in artikel 2, 6°. Het probleem is evenwel dat het al dan niet verboden of strafbare karakter daarvan pas blijkt na analyse. In afwachting van de resultaten zijn dus bewarende maatregelen nodig. Moeten we er niet toe overgaan de controleartsen de bevoegdheid tot inbeslagname te geven ? En diezelfde vraag kan men stellen over de bevoegdheid tot fouilleren, met name als er goede redenen zijn, zoals ook in artikel 28, § 1, 3°, wordt geformuleerd. Als er aanwijzingen zijn dat het om een misdrijf gaat, kan men weliswaar overgaan tot huiszoeking, na machtiging van de onderzoeksrechter, maar het is bekend dat verdachten het bewijsmateriaal na het aanbellen op hun persoon kunnen nemen.

Wat de circulatie van de processen-verbaal van monsterneming betreft, is het goed dat die voortaan alleen nog aan de procureur des konings worden overgemaakt als er nog andere personen betrokken zijn buiten de sportbeoefenaar zelf, en er natuurlijk zaken gevonden zijn die aanleiding kunnen geven tot een gerechtelijke procedure. Vroeger gebeurde dat na elke controle of bemonstering, wat een papierstroom zonder veel meerwaarde opleverde.

Wij signaleren wel het volgende probleem. Op grond van artikel 58 van het uitvoeringsbesluit van 23 oktober 1991 wordt een eensluidend afschrift bezorgd aan de procureur des konings van zodra het dossier is afgerond. Dat betekent dus niet alleen na de bemonstering, maar ook na de analyse, de mededeling van de resultaten aan de betrokkene en het eventuele verweer. Het is nochtans van belang dat we niet zuiver symptomatisch te werk gaan. We moeten ons de vraag stellen waar die producten vandaan komen als we een algemeen beeld van het fenomeen willen krijgen. Daarom is het van belang dat het parket op de hoogte wordt gesteld van positieve analyseresultaten voor de betrokkene dat zelf weet. Het gerecht moet de gelegenheid krijgen om te beslissen of nuttige onderzoeksdaaden kunnen gesteld worden ten aanzien van de nog niet verontruste verdachte. Nu kan men hem pas confronteren op het einde van de disciplinaire procedure, dus als hij al lang verontrust is.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Welke verhouding tussen verdachte sporters van Belgische en van vreemde nationaliteit stelt u vast op grond van uw ervaring sinds 1991 ? Hebt u naast de administratie Gezondheidszorg en de politie ook sporadische of georganiseerde contacten met de organisatoren en met de sportfederaties ? Wat denkt u van de opmerking van de kinderrechtencommissaris over de niet-strafbaarheid van jongeren in het kader van de wet op de jeugdbescherming ? Welke sancties zijn mogelijk buiten de traditionele, repressieve zoals gevangenisstraf en geldboetes, of andere zoals wedstrijdverbod ? Zij moeten wel even efficiënt en effectief zijn op het vlak van de handhaving.

De heer André Denys : Het is een goede zaak dat de aanvankelijke verwijdering tussen het parket en de administratie sinds de depenalisering inmiddels is veranderd in samenwerking. Maar waarom ontbreekt het Federale Voedselagentschap in de multidisciplinaire werkgroep ? Er is nochtans een duidelijk verband, zoals recent nog bleek in Kortrijk toen een veearts in verdenking werd gesteld die zelf tot op het laatste moment werd aangesteld als controlerende arts bij de paardenrennen in Waregem.

Tussen parket en administratie bestaat tweerichtingsverkeer. Ik stel soms vast dat de Vlaamse administratie bij dopingcontroles stuit op recidivisten. Die moeten toch over voor het parket recente informatie beschikken, bijvoorbeeld over de leveranciers ? Wordt daarvan gebruik gemaakt ? Vormt dat een element van de samenwerking ?

Ik ben voorstander van *out of competition* controle. Efficiënte dopingbestrijding kan niet zonder. Maar men kan niet ontkennen dat die op gespannen voet leeft met het recht op privacy. Ik vraag mij af of er toch geen band moet zijn met de competitie ? Lance Armstrong schrijft in zijn laatste boek over controles om de haverklap door diverse instanties. Op welke wijze zijn beide te verzoenen ?

De administratie kan de bestrijding niet alleen aan. De parketten zijn nodig om mee te helpen. Maar er wordt opgemerkt dat die zich soms te sensationeel aandienen. Hun aanpak van de sportwereld is soms spectaculair. Zijn zij onderhevig aan dezelfde mediageilheid die men de politici soms verwijt ?

De heer Frank Schins : Ik stel inderdaad vast dat sommige parketwoordvoerders graag uitvoerige verklaringen afleggen, te veel zeggen of zaken zeggen die indruisen tegen het recht op verdediging. Men mag niet uit het oog verliezen dat de schuld

voor sommige misdrijven pas vaststaat na een definitieve veroordeling. Parketwoordvoerders moeten zeer voorzichtig zijn en zowel de pro's als de contra's naar voren brengen. Ik denk niet dat de mediageilheid zo ver gaat dat parketten koersen gaat stilleggen om de aandacht op zichzelf te vestigen. Dat is niet de bedoeling, maar kan wel een neveneffect zijn.

Toen ik zelf nog aan dopingbestrijding deed, bestond er nog geen decreet en dienden we terug te vallen op een nationale wet. Toen er in het Gentse controles moesten gebeuren, spraken we af met de toenmalige BOB. We beschikten niet over ambtenaren of controleartsen, maar we stelden deskundigen aan om de ontledingen te doen. Als we bijvoorbeeld opdoken in de kleedkamers van een voetbalploeg of een wielrenner, gaf dat onmiddellijk reactie van zowel de sector als van de pers, met alle mediabelangstelling vandien. Persoonlijk hou ik de zaak liever tussen de betrokkenen. De pers focust evenwel graag op kleinigheden en vergroot die uit. Niemand heeft dat nog in de hand.

Op de opmerking van de heer Denys over het uitvoeren van onverwachte controles op elk ogenblik versus het respecteren van de privacywetgeving reageer ik zoals een politicus : het is niet mijn taak om daarop een antwoord te geven. Dat is een fundamentele keuze van het parlement. We geven alleen een technische bedenking in verband met eventuele strijdigheden tussen de definitie van het begrip sportbeoefenaar, enerzijds, en de uitbreiding van de controlemogelijkheden op elk denkbaar moment, anderzijds.

Verder proberen we het probleem van de recidiverende, hardleerse sportbeoefenaars die verschillende keren worden betrapt, te regelen door afschriften van de pv's te bezorgen aan het vroegere CBO van de rijkswacht en thans, na de politiehervorming, aan een dienst van de directie-generaal van de gerechtelijke politie. Het is de bedoeling de aandacht te vestigen op het feit dat bijvoorbeeld na zes maanden opnieuw een pv toekomt betreffende dezelfde sportbeoefenaar, die ondertussen van ploeg is veranderd. De betrokken dienst die deze informatie moet opslaan en verwerken, wordt geacht te onderzoeken of er verbanden zijn, bijvoorbeeld met betrekking tot de verzorger of de ploeg. De cel in kwestie heeft aan deze opdrachten niet de hoogste prioriteit kunnen geven vanwege overlast met andere aangelegenheden. Daarom proberen we de pv's van dienst A naar dienst B te krijgen zodat we er zelf beter vat op krijgen.

Wat betreft het feit dat het Federaal Voedselagentschap niet, maar een farmaceutisch inspecteur wel, deel uitmaakt van een overlegorgaan, wijs ik erop dat de heer Sabbe in staat is linken te leggen met de leiding van dat agentschap, met bepaalde sectoren en de farmaceutische inspecteur. Het openbaar ministerie (collega Sabbe) heeft immers bijna dagelijks contact met het Federaal Voedselagentschap.

Als men wil voorzien in sancties in de wetgeving, dient de decreetgever zoveel mogelijk te diversifiëren en sancties op te nemen die uitvoerbaar zijn. Iedereen weet dat de gevangenispopulatie buiten zijn voegen treedt. Dat heeft tot gevolg dat de hoofdgevangenisstraffen tot zes maanden niet eens worden uitgevoerd. In tegenstelling tot belastingen worden geldboetes niet geïnd. Men nodigt wel uit om te betalen, maar men int ze niet. Vervangende gevangenisstraffen worden niet uitgevoerd. We nodigen de parlementsleden uit om na te denken over een ander bestraffingssysteem en daarmee bedoel ik geen systeem van administratieve geldboetes. Men is daarmee begonnen in de sociale sector, maar de achterstand bij het opleggen en innen van de administratieve geldboetes is zo mogelijk nog erger dan nu in de parketten.

Er zou dus moeten worden gezocht naar alternatieve sanctioneringsmiddelen.

We hebben in het advies niets gezegd over de wet op de jeugdbescherming omdat we ons hebben beperkt tot datgene waarmee we ons strikt bezighouden. Ik onderschrijf de commentaar van mevrouw Vandekerckhove. Er wordt een zeer groot probleem gecreëerd als de nationale wetgever en de Vlaamse decreetgever een andere richting uitgaan. Daarover moet goed worden nagedacht.

Voorts zijn er geen rechtstreekse contacten met bepaalde organisaties of sportfederaties. De administratie is altijd in overlegorganen vertegenwoordigd en we gaan ervan uit dat die zorgen voor de contacten met de sportfederaties.

De heer Johan Sabbe : Van de circa 70 positieve gevallen die de laatste twee jaar aan het parket-generaal van Gent zijn overgemaakt, zijn er ten hoogste 5 van een vreemde nationaliteit. De Vlaamse administratie is evenwel beter geplaatst om op die vraag te antwoorden.

De voorzitter : Ik dank de heren Sabbe en Schins voor hun toelichting over het juridische luik. Nu geef ik het woord aan de vertegenwoordigers van de administratie. Het gaat om de heer Van Raem-

donck, voorzitter van de disciplinaire commissie, en om de heren Ghelen en Cooman van het team medisch verantwoord sporten van de administratie Gezondheidszorg, actief binnen de coördinatieraad voor de opvolging van het samenwerkingsakkoord met de andere gemeenschappen.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Ik dacht dat er bij dit ontwerp van decreet een advies van de Sportraad nodig was. Zou de minister ons nog vóór de bespreking dit advies kunnen bezorgen ?

De heer Bart Vanreusel : Het verwondert me dat de adviezen die zijn geleverd bij de voorgaande besprekingen niet bij het formele document werden gevoegd.

De voorzitter : Er werd een advies toegevoegd aan de bundel, maar dat is misschien niet het laatste advies. Het advies zal aan de commissieleden worden bezorgd.

8. Uiteenzetting door Dr. Hans Cooman en de heer Patrick Ghelen, team 'medisch verantwoord sporten'

De heer Patrick Ghelen : Eerst wil ik het kort hebben over de wordingsgeschiedenis van deze coördinatieraad. Op 9 november 1990 werd tussen de drie gemeenschappen een samenwerkingsakkoord gesloten over medisch verantwoord sporten. Er zou een werkgroep worden opgericht die om de drie maanden zou samenkomen om de minister te adviseren over medisch verantwoord sporten in het algemeen, dus niet alleen over doping. Op 11 december 1991 werd een aanvullend samenwerkingsakkoord gesloten. Op basis daarvan werd voor elke gemeenschap een coördinatieraad opgericht, samengesteld uit een vertegenwoordiger van de minister bevoegd voor het gezondheidsbeleid, een ambtenaar van de diensten van de regering en een persoon uit de sportmedische wereld, die bekend staat voor zijn deskundigheid.

Een aantal artikelen van de akkoorden van 1990 en 1991 bevatten bepalingen die moesten worden geregeld bij decreet, bijvoorbeeld inzake de erkenning van de arts, de erkende centra voor sportmedische keuring, rechtskracht van de vaststellingen of de sancties, of bepalingen die de Belgen persoonlijk binden, bijvoorbeeld artikel 9 van het akkoord dat bepaalt dat elke regering de sancties erkent, die van kracht zijn in de andere gemeenschap.

De bijzondere wet van 8 augustus 1980 bepaalt dat samenwerkingsakkoorden die betrekking hebben

op aangelegenheden die bij decreet worden geregeld, evenals akkoorden die de gemeenschappen of gewesten zouden kunnen bezwaren of de Belgen persoonlijk binden, pas gevolgen hebben nadat ze instemming hebben verkregen bij decreet. Voor de akkoorden van 1990 en 1991 was dat niet het geval. De coördinatieraad kwam tot de vaststelling dat een decretale instemming noodzakelijk was voor het samenwerkingsakkoord van 11 december 1991. Gezien dat akkoord voortbouwde op het samenwerkingsakkoord van 1990, leek het raadzaam om ook het eerste akkoord te onderwerpen aan de decretale instemming. Het bleek ook noodzakelijk de akkoorden van 1990 en 1991 verder aan te passen en te coördineren. Men vond het verder noodzakelijk het samenwerkingsakkoord te laten gelden voor onbepaalde duur, terwijl de looptijd vroeger drie jaar was met een mogelijkheid tot verlenging en met de mogelijkheid voor iedere partij om het akkoord op te zeggen.

De akkoorden van 1990 en 1991 werden omgevormd tot één nieuwe gecoördineerde tekst. Voor het eerst werd ook de gemeenschappelijke gemeenschapscommissie betrokken bij het akkoord, zodat het huidige samenwerkingsakkoord van toepassing is op het volledige Belgische grondgebied.

Het doel van het samenwerkingsakkoord van 19 juni 2001 is een hechtere samenwerking te realiseren tussen de verschillende gemeenschappen en de Brusselse gemeenschappelijke gemeenschapscommissie. Dit moet bijdragen tot een efficiënt beleid en tot meer duidelijkheid voor de sportbeoefenaar. Belangrijk is dat de samenwerking tussen de overheden gebaseerd is op wederzijds respect en niet-inmenging in mekaars autonomie.

Natuurlijk is het evident dat de samenwerking tussen de overheden gebaseerd is op wederzijds respect en niet-inmenging in elkaars bestuurlijke integriteit en autonomie, waarbij elk eigenmachtig optreden van de ene entiteit in de andere uitgesloten is.

In artikel 3 worden de zeven doelstellingen van het akkoord omschreven : het organiseren van een regelmatige uitwisseling van informatie, documentatie, deskundigen en diensten, het bepalen van een identieke procedure van monsterneming, het vervangen van strafsancities door tuchtsancities, het organiseren van een overleg over het vastleggen van minimumleeftijden voor bepaalde sporttakken en over de medische criteria voor toelating tot sportmanifestaties, het vastleggen van een identieke lijst van verboden producten – zo zal het ministerieel besluit van 23 december 2003 dat eerstdaags in het

Belgisch Staatsblad zal verschijnen de internationaal erkende WADA-lijst nagenoeg volledig volgen – het voeren van gemeenschappelijke acties rond gezondheids promotie en dopingpreventie in de sport en ten slotte het sluiten van bilaterale protocolakkoorden over dopingcontroles door erkende controleartsen van een van de aangesloten partijen.

De partijen verbinden zich ertoe een procedure in te voeren voor de mededeling van tuchtsancities en van de beslissingen die worden genomen met het oog op het medisch verantwoord sporten. Het is de bedoeling te komen tot een wederzijdse erkenning en toepassing van die strafsancities. De partijen erkennen de resultaten van de internationaal erkende laboratoria die belast zijn met de ontleding van de monsters. In het nieuwe akkoord werd ook een coördinatieraad opgericht om de uitvoering van het akkoord te bevorderen door het geven van adviezen over de zeven doelstellingen. Alleen voor de dopinglijst is het advies van de coördinatieraad van rechtswege vereist. Voor alle andere onderwerpen is overleg voldoende.

Na de hoorzitting van 1998 werd aan de coördinatieraad gevraagd de internationale vertegenwoordiging van België te regelen. Dit is in dit akkoord ook gebeurd. Uiteraard kan elke partij de vergaderingen bijwonen. Het gaat hier vooral om de vergaderingen van de opvolgingsgroep Doping van de Raad van Europa. Het stemrecht is voor het voorzitterschap. Stemming is toegelaten indien er consensus bestaat tussen elke partij, anders volgt er onthouding.

Op 19 juni 2001 is het akkoord getekend door alle betrokken regeringen. Drie van de vier partijen, namelijk de Franse, Duitstalige en Vlaamse Gemeenschap, hebben alle nodige procedurestappen genomen. De decreten zijn gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad (BS). Voor de Vlaamse Gemeenschap gebeurde dit bij decreet van 4 april 2003, dat gepubliceerd werd op 6 juni 2003. In artikel 3 van het decreet staat dat het decreet en het samenwerkingsakkoord pas in werking kunnen treden nadat de laatste van de vier wetkrachtige aktes van goedkeuring van de contracterende partijen in het BS werd bekendgemaakt.

Tot op vandaag heeft het samenwerkingsakkoord dus nog geen juridische gevolgen. Voor de vierde partij, de gemeenschappelijke gemeenschapscommissie, heeft het parlement het stuk goedgekeurd op 28 november 2003. Het college heeft dat bekrachtigd op 5 december 2003. Pas na publicatie in het staatsblad kan Vlaanderen een aanstellingsbe-

sluit opstellen en kan de minister een voorstel tot benoeming van de Vlaamse leden van deze raad doen aan de Vlaamse regering. Eigenlijk zijn er dus nog geen vertegenwoordigers van de coördinatie-raad benoemd.

In afwachting van de officiële bekrachtiging zijn er geregeld overlegvergaderingen. Vlaanderen was twee jaar lang, tot 31 augustus 2003, voorzitter. Nu is de Duitstalige Gemeenschap voorzitter van de coördinatie-raad. De laatste vergadering vond plaats op 10 december in Eupen, de volgende is gepland op 11 februari 2004. In het samenwerkingsakkoord staat dat er minimum 3 maal per jaar vergaderd moet worden.

Op 10 december is de stand van zaken van de bekrachtiging van de samenwerkingsakkoorden besproken. Voorts kwamen ook de overname van de sancties en de WADA-dopinglijst aan bod. We bespraken ook de vragen van Brussel en de Duitstalige Gemeenschap om bilaterale protocolakkoorden af te sluiten met Vlaanderen. Dat moet het bijvoorbeeld mogelijk maken om een beroep te doen op de expertise van onze controleartsen of de dopingbus te lenen. Dat is vooral nuttig als de Duitstalige Gemeenschap zelf start met dopingcontroles.

We hebben met alle partners overlegd over het actualisatiedecreet. Er is ook overlegd over het nieuw wielervedst en het motorcrossbesluit. Dat laatste besluit kan onmiddellijk genomen worden na de bekrachtiging van het wijzigingsdecreet. Een vast agendapunt is ook de opvolging van de werkzaamheden van de Raad van Europa en haar verschillende werkgroepen. Uiteraard volgen we ook nauwgezet de werkzaamheden van de Unesco, die samen met deskundigen van de Raad van Europa, werkt aan eerste ontwerpen van een mondiaal antidopingverdrag.

Uiteraard zijn er een aantal praktische problemen. In Wallonië geldt het decreet voor gezondheidspromotie bij sportbeoefening, het dopingverbod en de preventie ervan. Daarin wordt de bestraffing, die in Vlaanderen toevertrouwd is aan een disciplinaire commissie en raad, volledig overgelaten aan de sportfederaties. Bij gezamenlijke wedstrijden waarbij Vlaamse sportbeoefenaars betrokken zijn, is het niet duidelijk welk orgaan bevoegd is. Deze problematiek zal worden behandeld door een werkgroep van juristen van de diverse gemeenschappen, die op 16 januari vergadert. Het probleem wordt immers nog acuter als ook de Duitstalige Gemeenschap haar decreet goedkeurt.

9. Vragen en opmerkingen van de commissieleden, en repliek van de sprekers

De heer André Denys : De problemen van de heer Vandenbroecke bij de omloop van het Waalse Gewest illustreren toch dat de coördinatie niet vlot verloopt. Wie houdt de goedkeuring in Brussel tegen, de politici of de sportclubs, ... of is het een slordigheid ?

De heer Patrick Ghelen : De gemeenschappelijke gemeenschapscommissie is blijkbaar bevoegd en die voeren geen controles uit.

De heer Hans Cooman : Brussel vraagt nu uitdrukkelijk om een bilateraal protocolakkoord af te sluiten en om onze controleartsen in Brussel te laten werken. Hoe dat concreet zal geregeld worden is nog niet duidelijk. Vlaanderen zal principieel wel willen meewerken, maar misschien zijn er financiële problemen.

Minister Marino Keulen : In Brussel is er misschien een staatkundig probleem, maar er worden wel nog steeds controles uitgevoerd.

De heer Patrick Ghelen : Alleen internationale federaties of het WADA controleren daar mogelijk.

10. Uiteenzetting door de heer Guy Van Raemdonck, voorzitter disciplinaire commissie, en vragen en opmerkingen van de commissieleden

De heer Guy Van Raemdonck : Ik ben ook nog beslagrechter in Antwerpen. Ik heb een aantal opmerkingen bij het ontwerp en de memorie van toelichting.

De commissie heeft nog twee andere leden : een geneesheer, dokter Goos en een afgevaardigde van de sportverenigingen. Bepaalde medicijnen met verboden producten zijn wel toegelaten : puffers, cortisonezalf, ... Bij gebruik van die producten kan het urinestaal positief zijn. De betrokkene wordt dan opgeroepen door de disciplinaire commissie.

Vaak worden mensen na een positieve controle naar Brussel geroepen, zelfs vanuit Aarlen, waarbij blijkt dat ze een medisch attest kunnen voorleggen of dat de manier van toediening toegelaten was. Die hele papiermolen en de verplaatsing van de atleet naar Brussel zouden kunnen vermeden worden als het decreet in een seponeringsmogelijkheid zou voorzien.

De heer André Denys : Hoeveel niet-Vlaamse sporters worden aan Vlaamse controles onderworpen, en om hoeveel overbodige verplaatsingen gaat het ?

De heer Guy Van Raemdonck : 20 procent van de gecontroleerden zijn Walen. In 5 à 10 procent van de gevallen blijkt dat er een legitieme verklaring is voor de positieve controle, wanneer daar in een standaardformule naar gevraagd wordt.

Er zijn ook grenswaarden in de verhouding testosteron-epitestosteron. Zes is de algemeen aanvaarde norm. Bij een waarde van 6,2 of 6,3 moet men zich de vraag stellen of het exogeen of endogeen is, en worden bijkomende onderzoeken bevolen. Bij schommeling van de waarde gaat men ervan uit dat de waarde exogeen was, in het andere geval is er niets aan de hand.

De heer André Denys : Vindt de disciplinaire commissie die papiermolen zelf te omslachtig, of zegt zij dit in het belang van de sporters ?

De heer Guy Van Raemdonck : Het is voor de atleten zeer frustrerend, tijdrovend en onnodig voor de commissie in Brussel te verschijnen. Er zou in een seponeringsmogelijkheid moeten voorzien worden in het decreet.

Voor mijn tweede grote bedenking sluit ik mij aan bij de heer Van Esser, die erop wees dat buitenlanders het vaak moeilijk hebben met de Vlaamse controles, al was het maar omdat de formulieren in het Nederlands opgemaakt zijn. De atleten vertrekken vaak terug naar het buitenland zonder te weten wat hen boven het hoofd hangt, en begrijpen ook de brieven niet die hen thuis bereiken.

De heer André Denys : Het lijkt me geen onoverkomelijk probleem Engelstalige formulieren op te maken.

De heer Hans Cooman : Bij de controle zelf zijn vertalingen in het Engels, het Frans en het Duits ter beschikking. Maar er moet getekend worden op het authentieke Nederlandstalige formulier. Daar ligt het probleem.

De heer Guy Van Raemdonck : Ook het dossier blijft volledig in het Nederlands.

Bij het publiceren op internet van de betrapten en de bestraffen, vooral als het om minderjarigen gaat, heb ik grote vragen. Bij het overgrote deel van de jongeren die positief werden bevonden gaat het om het gebruik van neusdruppels, hoestsiroop,

en in toenemende mate cannabis. Vaak betreft het dan ook relatief onschuldige medicatie, waarmee ik uiteraard de hoestsiropen en neusdruppels bedoel. Maar onder meer de efedrine die onder andere in neusdruppels zit is verboden. Ook is het zo dat door de betere opsporingsmethodes de genomen verboden substanties langer naspeurbaar blijven. Nu luidt één van de vragen die door de controlearts wordt gesteld : ‘Heeft u de laatste drie dagen voor de wedstrijd medicatie genomen ?’ Ofschoon hier negatief wordt op geantwoord, omdat de medicatie desgevallend voordien werd genomen, blijkt de analyse toch positief. Deze termijn van drie dagen zou mijns inziens dan ook mogen verruimd of weggelaten worden. Daarnaast past het wellicht ook eens onder de aandacht te brengen dat bijvoorbeeld cannabis gedurende meerdere weken na gebruik nog opgespoord kan worden in het urinestaal, wat door weinigen geweten is. Ik vraag mij af of het wenselijk is om zonder meer alle positief bevonden sportbeoefenaars, ongeacht aard van ‘doping’ of leeftijd met naam en toenaam te vermelden op een website, wat mogelijk zeer stigmatiserend is en wellicht zijn doel, namelijk het inlichten van sportverenigingen, voorbijschiet, vooral nu recidive nauwelijks voorkomt, laat staan opspoorbaar is.

De heer André Denys : Wij dachten natuurlijk in de eerste plaats aan de zware gevallen. Kan er geen scheiding gemaakt worden in wat wel en wat niet op de website gepubliceerd wordt ?

De heer Guy Van Raemdonck : In 25 à 30 procent van de positieve gevallen bij jongeren gaat het om cannabisgebruik. Er zijn eigenlijk zeer weinig echte dopinggevallen. Overigens : hoe minder mensen betraapt worden, hoe groter wellicht het ontradend effect. Het is ons er geenszins om te doen zoveel mogelijk sporters te snappen ; uiteindelijk is het ontradend effect het belangrijkste.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Ik wil de vertegenwoordigers van de coördinatieraad herinneren aan de belofte van de minister dat hun verslagen aan het Vlaams Parlement zouden bezorgd worden opdat het parlement op zijn beurt de opvolging van de coördinatie tussen de verschillende gemeenschappen zou kunnen garanderen.

Hoe staat het precies met de WADA-code ? In maart kon men in de pers lezen dat Vlaanderen niet akkoord ging met de anti-dopingcode. De minister verduidelijkte toen welke bezwaren precies speelden. Wat is de stand van zaken ? Wordt aan een Vlaamse regelgeving gewerkt ? Gaat dat via het decreet ? Wordt een en ander ook afgerond ?

Hoe komt het dat ook de UNESCO zich met regels rond doping bezighoudt ? Regels die van daar komen moeten sowieso lokaal weer aangepast worden. Dit wordt allemaal heel omslachtig en tijdrovend. Is dat niet ten nadele van de continuïteit die er nu tenminste nog een beetje is ?

In Vlaanderen is er een disciplinaire commissie die een sportbeoefenaar een tuchtprocedure oplegt als er een overtreding wordt vastgesteld. In het Waals decreet wordt deze bevoegdheid aan de sportfederaties gegeven. Hoe vertaalt dit zich in het samenwerkingsakkoord ? Enkele doelstellingen van het samenwerkingsakkoord zijn het bekomen van een gezamenlijke lijst en een gelijklopende procedure en sanctioneringstelsel.

De heer André Denys : Toen het decreet tot stand kwam, kon deze keuze gemaakt worden.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Is er een verschillende behandeling van de rechten van de verdediging tussen de sportfederaties en de disciplinaire commissie ? Om rechtsvervolging of strafuitvoering over te nemen moeten er bepaalde rechtswaarborgen zijn. Dit is ook erg belangrijk in het kader van de taalwetgeving, waarbij de betrokkene zich moet kunnen verdedigen in een taal die hij verstaat. Hoe zal de disciplinaire commissie dit toepassen ?

De heer Patrick Ghelen : Wat betreft het akkoord van de coördinatieraad is het evident dat samenwerking tussen de overheden gebaseerd is op wederzijds respect zonder inmenging in elkaars bestuurlijke integriteit. De coördinatieraad probeert via overleg een oplossing te vinden die past in de bepalingen van beide decreten. Zo is er bijvoorbeeld de problematiek rond de leeftijdsverlaging in de wiel- en de motorsport. Als er problemen zijn tussen de gemeenschappen, kunnen vertegenwoordigers van de Vlaamse coördinatieraad zich gaan beraden bij de raadgever van het kabinet van de bevoegde minister.

Het Waalse decreet heeft de verantwoordelijkheid gelegd bij de sportfederaties terwijl het Vlaamse decreet eigen organismen heeft opgericht.

De heer Hans Cooman : De federaties responsabiliseren is een positieve zaak, maar in dit geval leidt deze methode vaak tot een sanctionering met twee maten en gewichten. Een sporter moet voor dezelfde overtreding voor verschillende commissies verschijnen en zal daardoor verschillende sancties krijgen. In Vlaanderen heeft de Wielerbond Vlaanderen een eigen tuchtcommissie, maar de gegeven

sancties stemmen niet overeen met sancties die in onze disciplinaire commissie worden genomen. Ik vind de keuze van de Franse Gemeenschap niet gelukkig. Men begon in 2003 met de uitwerking van het decreet en heeft de sanctionering anders aangepakt dan Vlaanderen. Dit heeft tot gevolg dat Vlaamse sporters die positief worden bevonden in Wallonië momenteel tussen de mazen van het net glippen.

De heer Patrick Ghelen : De territoriale begrenzing van de strafmaatregelen is inderdaad frustrerend. Een wederzijdse uitwisseling van de strafbepalingen zou via de huidige actualisering van het decreet kunnen worden opgenomen. De rechtsgeldigheid van de sancties die worden uitgesproken in andere gemeenschappen of door internationale federaties zou in Vlaanderen kunnen worden overgenomen. Dit zou het probleem voor Vlaanderen oplossen.

Het WADA vertegenwoordigt als opvolger van het IOC zowel de internationale federaties als de publieke overheden. De bedoeling van het WADA is het creëren van een forum om dopingbestrijding efficiënter aan te pakken op wereldschaal. Vlaanderen heeft zich onmiddellijk geëngageerd door de ondertekening van de verklaring van Kopenhagen. Vlaanderen en de andere staten tekenen echter niet de WADA-akkoorden, aangezien de ondertekende partijen enkel de internationale federaties zijn. De verklaring van Kopenhagen laat ons de rol van het WADA erkennen en spoort ons aan het WADA financieel te ondersteunen om zijn doelstellingen te realiseren. Reeds drie jaar lang stelt Vlaanderen 65.000 euro ter beschikking aan het agentschap. Binnen de coördinatieraad wordt vastgesteld wat betaald wordt door de Vlaamse of de Franse Gemeenschap. De coördinatieraad vraagt aan het WADA ook een financieel verslag en een jaarverslag.

Sinds 1 januari 2002 werden enkele maatregelen behandeld door het Vlaams Parlement, zoals de ratificatie van de tekst van de Opvolgingsgroep Doping van de Raad van Europa. Het ratificeren van deze Europese overeenkomst ter bestrijding van doping heeft meer dan 10 jaar op zich laten wachten. De tekst van de Raad van Europa geldt nu als morele code voor de 42 betrokken staten. Andere staten zijn binnen de Raad van Europa aanwezig als waarnemer om deze vergaderingen mee op te volgen. Met de overgang van het IOC naar het WADA, wat de dopingproblematiek betreft, groeide de vraag naar harmonisering inzake dopingbestrijding. Indien internationale federaties zich erover beklagen dat er zich problemen voordoen

wanneer er dopingcontroles worden uitgevoerd door onze controleartsen, is de coördinatieraad van mening dat dit uiteraard voor verbetering vatbaar is, maar dat er desondanks een goede samenwerking is met de meeste internationale organisaties.

Het voorontwerp van internationale conventie ter bestrijding van het dopinggebruik in de sport waarvan binnen de UNESCO momenteel gewerkt wordt, zal hieraan eveneens bijdragen.

11. Uiteenzetting door de heer Jef Van Driessche, Koninklijke Belgische Boksbond (KBBB)

De heer Jef Van Driessche : Men krijgt hier de indruk dat medisch verantwoord sporten herleid kan worden tot het vermijden van doping. Daarom is de speciale aandacht voor de risicovolle gevechtssporten een goede zaak. Ik stel echter vast dat het ontwerp van decreet enkel slaat op medische ingrepen. Een deel van de risico's verbonden aan het boksen wordt inderdaad ondervangen door de medische en profylactische onderzoeken. Om de twee jaar wordt elke bokser uitgebreid onderzocht. Naast dat tweejaarlijkse grote onderzoek, ondergaat elke bokser jaarlijks een klein onderzoek. Ten slotte wordt elke bokser voor elke kamp onderzocht. Sommige artsen voeren na de kamp nog een check up uit. De KBBB is daar altijd voorstander van geweest. Wat we nooit begrepen hebben, is waarom beoefenaars van het Engels boksen van kop tot teen worden onderzocht, terwijl beoefenaars van kickboksen die onderzoeken niet hoeven te ondergaan.

Dit ontwerp van decreet breidt de onderzoeken uit naar de andere bokswijzen, maar naar verluidt zouden de bokkers de kosten van die dure onderzoeken zelf moeten dragen. We mogen niet vergeten dat bokkers over het algemeen niet uit een welvarend milieu komen. Wie de kosten afschuift op de bokkers, schaft de bokssport af. Voor wie dat toelicht : de bokssport schept een wettelijk kader voor rondlopende agressieve tijdbommen. Boksen is bovendien een complete sport die alle basiseigenschappen combineert en het karakter hardt. Het is een goede sport op voorwaarde dat beschermingsmaatregelen genomen worden.

De KBBB heeft alle begrip voor de budgettaire implicaties en stelt daarom voor om de uitgebreide medische screening te herleiden tot een algemeen sportonderzoek dat wordt uitgebreid met enkele voor het boksen specifieke onderzoeken : een neurologisch onderzoek, een oftalmologisch onderzoek en een reflex-coördinatietest. Die laatste test

zal ervoor zorgen dat wie ongeschikt is, zijn fysieke integriteit geen schade zal toebrengen.

De voorgestelde onderzoeken lossen maar een deel van de problemen op. Tijdens wedstrijden of op training moeten scheidsrechters en trainers op een fractie van een seconde over gevaarlijke situaties oordelen zonder dat ze daarvoor opgeleid zijn. Trainers en scheidsrechter zouden daarom verplicht moeten worden een strikte opleiding te volgen bij een neutrale instelling. Ik denk dat Bloso in staat is om de onderzoeken en de opleiding te verzorgen. Deze ingrepen kosten heel weinig. Daarenboven is een goede technische scholing van de jonge bokser ook een bron van veiligheid in het boksen. Daarom moet de opleiding van de trainers en de scheidsrechters naar een hoger niveau worden getild. Ook dat gebeurt best door een neutrale instelling of tenminste onder neutraal toezicht.

Een vorm van 'ingangsexamen' om na te gaan of de jonge bokser voldoende geschoold is en over voldoende fysiek beschikt, is eveneens gewenst. Jonge bokkers worden soms te vlug in de competitie gebracht.

Een andere bron van gevaar wordt gevormd door de onevenwichtige kampen die het gevolg zijn van de internationale organisatie van de bokssport. Gerenommeerde bokkers kiezen voor minderwaardige tegenstanders om hun palmares op te smukken. Als ik tegen Lance Armstrong koers, zal hij mij op een halve dag rijden, maar dat schaadt mijn gezondheid niet. Boksen tegen Mike Tyson kan mij echter het leven kosten. Evenwichtige wedstrijden vormen stilaan een uitzondering omdat nergens toezicht wordt uitgeoefend. Dus ook hier liefst streng en neutraal toezicht op de in- en uitvoer van bokkers en op de samenstelling van de kampen.

Als gevolg van bovengenoemde situatie is een markt ontstaan voor professionele verliezers. Slechte amateurs worden makkelijker prof dan goede amateurs. Dat is zowel medisch als ethisch onverantwoord.

De combinatie van boksstijlen zorgt voor een ander gevaar. Een ervaren kickbokser die zich als beginnend Engels bokser voordoet, veroorzaakt gevaar. Daarom dient men de verplichting om een wedstrijdboekje bij te houden, een verplichting die nu enkel de beoefenaars van het Engels boksen vat, uit te breiden tot alle gevechtssporten.

Nogal wat immigranten die zich hier bij een bokscub inschrijven, vergeten al eens te vertellen dat ze in hun land van herkomst al bokservaring hebben

opgedaan. Immigranten die beweren geen ervaring te hebben, zouden een jaar lang geen bokswedstrijden mogen betwisten. Oprechte immigranten die hun reeds opgedane ervaring meedelen, kunnen onmiddellijk in een aangepaste reeks starten.

Ten slotte is er het second-impact syndrome. Wanneer gekwetst hersenweefsel opnieuw geraakt wordt nog voor het volledig hersteld is, zijn de gevolgen van het tweede impact doorgaans veel erger dan van het eerste impact. Daarom zou na een wedstrijd, en vooral na een knock-out en een knock-down, een rustperiode opgelegd moeten worden.

Bij iedere bokskamp ziet een ringarts toe op het verloop van de wedstrijd. Hij kan na elke kamp een aantal rustdagen opleggen. Ik heb dat nog maar zelden gezien. Bovendien moet elke ringarts vertrouwd gemaakt worden met bepaalde aspecten van de bokssport. Wanneer een bokser na een fenomenale rammeling een kleine wonde heeft aan het oog, zou de ringarts de kamp best stilleggen, ook al is de wonde niet ernstig. Zodoende zou hij voorkomen dat de rammeling nog uitgebreid wordt. Het gebeurt al eens dat de ringarts overleg pleegt met de begeleiders. Dat hoort niet want de begeleiders hebben financiële belangen. We moeten daarom duidelijk bepalen dat de ringarts als enige medisch geschoolde onafhankelijk beslist.

De huidige medische onderzoeken zijn nuttig en onmisbaar. Daarnaast zijn echter enkele zeer ingrijpende maatregelen op het vlak van vorming van scheidsrechters, trainers en begeleiders meer dan nodig. Die opleiding dient uit te gaan van een neutrale instelling of te gebeuren onder neutraal toezicht. Vorming en opleiding hoeven niet veel geld te kosten aan de maatschappij. Ze zijn wel minstens even nuttig als de veel geld opslorpande medische onderzoeken.

12. Uiteenzetting door de heer Koen Geelen, jurist, namens de Federatie van Amateurmotorcrossbonden in Vlaanderen (FAM)

De heer Koen Geelen : De FAM is de grootste motorcrossfederatie voor amateurs in Vlaanderen. De professionelen vinden onderdak bij de Vlaamse Motorrijdersbond van België. Het is de FAM die zich traditioneel beziggehouden heeft met de jeugdopleidingen. Binnen de FAM opereren er twee jeugdmotorsportfederaties. We voeren momenteel gesprekken met het kabinet om te helpen het motorcrossbesluit op poten te zetten.

We zijn vragende partij om het competitieverbod voor min-vijftienjarigen op te heffen, om een aantal redenen. Geen enkele sport is leefbaar wanneer de instapleeftijd op zestien jaar ligt. Men probeert toch een aantal dingen te doen binnen de wettelijke kaders. De FAM heeft bijvoorbeeld opleidingen aangeboden. Maar dat interesseert de jeugd minder als je daarnaast geen volwaardige competitie kan aanbieden. De meest beloftevolle rijders gaan dan ook naar het buitenland en nemen daar licenties. Dat willen we stoppen. De tendens tot verlaging van de leeftijdsgrens is overigens in alle sporten aanwezig maar wij zijn in dat verband wettelijk gehandicapt.

We zijn zeer blij dat het ontwerpdecreet erin voorziet dat de leeftijdsgrens om deel te nemen aan competities zou worden opgeheven maar we willen wel dat er iets in de plaats komt. Dat is bij de Franse Gemeenschap bijvoorbeeld niet het geval : bij decreet van juli 2003 is daar de wet-Gol opgeheven en is het aan de federaties overgelaten om een vervangende reglementering uit te werken. Die is er evenwel niet. Wij zijn blij dat de Vlaamse regering wel de bevoegdheid krijgt om leeftijdsvoorwaarden en voorwaarden inzake opleiding op te leggen als de federaties dat niet doen.

Dat is de situatie waar de wereld van de motorcross voorstaat. Binnen de FAM is er 5 jaar geleden een uniform reglement voor de jeugdopleiding uitgewerkt, met onder meer voorwaarden inzake jeugdbegeleiding. Een belangrijk principe was dat de jeugdopleiding gebeurt buiten het kader van de wedstrijden voor volwassenen, om de competitie- en prestatiedruk op de jongeren vanwege de entourage te vermijden. De opleiding gebeurt dus op een andere dag of op een andere plaats. Dat reglement is in onze eigen federatie niet goed onthaald : een aantal organisaties hebben zich afgescheurd en houden zich dus niet aan dat reglement. Daarom is het noodzakelijk dat de minister een besluit neemt dat voor alle federaties uniform geldt, waarin de leeftijdsgrenzen worden vastgelegd. Tien- tot twaalfjarigen zouden de mogelijkheid hebben om zeer sporadisch een motorsportproef af te leggen waarin zekere competitie-elementen voorkomen maar geen volwaardige competitie. Vanaf 12 jaar kan men in volwaardige competities stappen maar nog met opleidingsaspecten. Daarnaast moet in dat besluit worden bepaald dat de begeleiding op punt moet staan, dat een opleidingsprogramma moet uitgewerkt worden met de Vlaamse trainerschool, dat er gediplomeerde monitoren moeten komen, dat de medische geschiktheid volwaardig moet worden gecontroleerd en dat er een soort wedstrijdboekje moet komen waarin al die gegevens

verzameld moeten worden. Ook hier wordt het principe ingeschreven dat de jongerenbegeleiding volkomen gescheiden gehouden wordt van de volwassenenorganisaties.

We zijn dus zeer blij met het ontwerp van decreet.

13. Uiteenzetting door de heer Patrik Rietjens, secretaris-generaal Vlaamse Motorrijdersbond van België

De heer Patrik Rietjens : Ik wil eerst even verduidelijken dat motorcross maar één discipline van de motorsport is. Dat is het wezenlijke verschil tussen FAM en de Vlaamse Motorrijdersbond. De Vlaamse Motorrijdersbond is erkend via de Belgische Motorrijdersbond om in Vlaanderen al de diverse motorsportdisciplines aan te bieden. Dat is nodig om de internationale erkenning van die disciplines te behouden.

Ook wij zijn vragende partij voor een verlaging van de leeftijdsgrens. Wij worden gedeeltelijk met dezelfde problemen geconfronteerd. De huidige regelgeving is fel in strijd met de Europese. Bepaalde Europese competities worden al opengesteld vanaf 12 jaar. Dat betekent dat jonge Vlamingen niet met een Vlaamse licentie aan die disciplines kunnen deelnemen en noodgedwongen naar het buitenland vluchten. Omdat jongeren tot 15 jaar niet aan motorsportwedstrijden mogen deelnemen en in een duistere zone hebben moeten oefenen, worden ze op hun vijftiende plots voor de leeuwen gegooid. Getalenteerde jongeren zouden zich hier in Vlaanderen moeten kunnen voorbereiden. Vlaanderen kan bovendien momenteel bepaalde internationale competities niet inrichten. Zo staat 85 CC Europees open vanaf 12 jaar maar er kan geen enkele proef in België worden verreden.

Wij hebben onze voorstellen inzake begeleiding en scholing besproken met onze wereldkampioenen, die de situatie in het buitenland perfect kunnen inschatten. Wij stellen voor om tien- tot twaalfjarigen begeleiding en scholing aan te bieden door Bloso-motorcrossinitiatoren. Twaalfjarigen moeten de kans krijgen een bekwaamheidsproef af te leggen, voor diezelfde initiatoren, die het best kunnen inschatten of ze al dan niet bekwaam zijn om aan competitie deel te nemen. Twaalf- tot vijftienjarigen moeten kunnen deelnemen aan wedstrijden specifiek voor hun leeftijdsgroep, op aangepaste circuits, tijdens de volwassenenorganisaties, nog altijd onder toezicht van die initiatoren.

Wie niet geslaagd is op zijn twaalfde, moet een voortgezette scholing en begeleiding kunnen volgen tot zijn achttiende om uit te maken wie bekwaam is of niet.

Op de vraag waarom nooit wedstrijdproeven werden of worden georganiseerd voor –15-jarigen, moet ik u melden dat de eerste voorwaarde van de internationale federatie is dat de vigerende wetgeving van het land van herkomst moet nageleefd worden. Aanvragen om licenties voor jongeren van minder dan 15 jaar blijven liggen tot hun vijftiende verjaardag.

De voorzitter : Ik dank de sprekers voor hun interessante bijdrage.

De verslaggever,

De voorzitter,

Bob VERSTRAETE
Peter GYSBRECHTS

Jo VERMEULEN